

Viljandi Vallamaja arhitektuurikonkurss (viitenumber 196122)

Žürii lõpp-protokoll

Žürii istung: 20.06.2018 Viljandi linnavalitsuses Kauba 9

Ideevõistluse eesmärk

Arhitektuurivõistluse objekt on Viljandi Linnavalitsus tellimisel kavandatav Viljandi vallamaja hoone Viiratsi alevikus, Sakala 1 krundil. Olemasolev modernistlik administratiivhoone on ehitatud 1977. aastal endise Viiratsi mõis häärberi maakividest vundamendile. Hoone arhitekt on Valve Pormeister. 2003. aastal asendati lamekatuse kaldkatusega.

Arhitektuurivõistluse eesmärk oli valida parim arhitektuurne ja kasutusfunktsioonile sobivaim lahendus Viljandi vallamaja olemasoleva hoone rekonstrueerimiseks. Hoone peab arhitektuuriselt ja linnaehituslikult sobima antud asukohta, olema rajatud optimaalsete kuludega, mugav ja funktsionaalne lõppkasutajale ning energiasäästlik.

Hindamine ja otsus

Arhitektuurivõistluse tähtajaks, 14. juuniks 2018 laekus neli ideekavandit, mis kõik kvalifitseerusid ja tunnustati vastavaks.

Žürii hindas töid vastavalt võistluseeskirja punktile 8.2:

- hoone vastavus lõppkasutaja vajadustele ja lähteülesandele st. ruumiline paigutus vastavalt hoone kasutusfunktsioonile ja sisearhitektuurne lahendus;
- arhitektuurne lahendus ja sobivus ümbritsevasse linnaruumi;
- energiasäästlikkus ja eksploatatsioonikulud st. hoone energiatõhusus, ehituslik ökonoomsus ja kulude suurus hoone elukaare jooksul.

Žürii otsustas võistluse tulemused 20.06.2018 toimunud istungil järgnevalt:

I preemia (8000 €) ideekavandile märgusõnaga “**Viir**”,

II preemia (6000 €) ideekavandile märgussõnaga “**Kolm öde**”,

III preemia (4000 €) ideekavandile märgusõnaga “**Wieratz**”,

ergutuspreemia (2000€) ideekavandile märgusõnaga “**Kummardus**”.

Protokollile on lisatud žürii kommentaarid võistluse üldtaseme ja ideekavandite kohta.

/allkirjastatud digitaalselt/

Žürii esimees: Alar Karu, Viljandi Vallavalitsus

Žürii liikmed: Rein Anton, Viljandi Vallavalitsus;
Kaupo Kase, Viljandi Vallavolikogu;
Helin Vahter, Eesti Arhitektide Liit;
Pelle-Sten Viiburg, Eesti Arhitektide Liit;
Olav Remmelkoor, Eesti Arhitektide Liit;
Pille Lausmäe, Eesti Sisearhitektide Liit;

LISA:

Žürii üldine kommentaar ideevõistlusele

Üldjoontes võib võistluse lugeda õnnestunuks. Esitatud tööde arv osutus küll väikseks, kuid nende hulgas leidis siiski huvitavaid ja kvaliteetseid ideid. Kuigi päris ideaalset kavandit ei leidunud, on siiski võidutöö edasiarendamisel võimalik saavutada kõigile ootustele ja vajadustele vastav lahendus.

I PREEMIA - “Viir”

Žürii hindas konsensuslikult peapremia vääriliseks ideekavandi märgusõnaga “Viir” kui arhitektuurselt lahenduselt tugevaima ja siseruumiliselt kõige kaasaegsema ja paremini toimiva töö. Autorid on uue vallamaja arhitektuurse lahenduse puhul arvestanud korduvalt ümber ehitatud endise mõisahoonde ajalooliste kihistustega ning loonud uue kihi lisamisega kaasaegse ja väarikalt mõjuva terviku. Avalikke funktsioone sisaldavad uued eenduvad osad loovad rekonstrueeritavale hoonele uue identiteedi ning samas toovad majja lisavalgust ja avarust. Sissepääsu väljaaste võiks laieneda ka hoone tagaküljele, mis võimaldaks veel suuremat avatust ja paremaid vaateid paisjärvele. Lõunapoolsesse otsa lisatud saali osa mõjuks veelgi väarikamalt, kui see oleks lahendatud konsoolsena, ilma tugipostideta. Hoonet ümbritseva väliruumi puhul on positiivne, et hetkel lageda ja kivisena mõjuv majaesine väljak on lahendatud mitmekesisest olemisruumi pakkuva haljasalana. Hea lahendus on töötajate parkimisala paigutus hoone põhjapoolsesse otsa, kuid külastajate parkla on toodud majale liiga lähedale.

Ruumilahendus on esitatud ideekavanditest kõige tänapäevasem ja kaasaegseid töömeetodeid arvestavam. Palju on avatust, avarust, õhku ja valgust. Žürii kiidab heaks algselt koridoride süsteemile üles ehitatud ja rangelt väikesteks kabinetideks jaotatud hoone siseruumi muutmise osaliselt avatud, palju õhku ja valgust pakkuvaks meeldivaks töökeskkonnaks, kuhu on meeldiv tulla ka vallaelanikul, kuid toob samas välja, et teatud valdkondade puhul ei ole avatud ruum töö iseloomust tulenevalt mõeldav (sotsiaalametnikud) ning ruumiprogramm vajab koostöös tellijaga korrigeerimist. Positiivsed on ka ruumide mitmeotstarbelised kasutusvõimalused. Maja toimimise loogika on selge ja hästi lahendatud.

Žürii ettepanekud edasiseks tööks võidukavandiga:

- Detailsemalt läbi lahendada liikumised ümber maja, sh kergliiklustee ühenduselt majja sisenemine. Suurendada hajumisruumi vahetult sissepääsu ees.
- Kaaluda läänepoolse parkla viimist majast eemale ning täpsustada sissepääsu hajumisala lahendus nii, et säiliks invaparkla võimalus.
- Kaaluda fuajee suuremat avamist järve poole.
- Ettepanek lahendada postidega ots konsoolsena.
- Lahendada päiksekaitse varjestus ka fuajee lõunakülje akendel ja lääneküljel.
- Võimaldada koridoridele rohkem loomulikku valgust, võimalusel katuseakende abil.
- Korrigeerida ruumilahendust koostöös tellijaga, vastavalt erinevate valdkondade töökeskkonna vajadustele.
- Lahendada inva-liikumisvõimalus teisele korrusele lifti või tõsteplatvormi abil.
- Hoone lõunatiib vajab täiendavat evakuatsioonipääsu.

II PREEMIA - “Kolm õde”

Teise preemia vääriliseks tunnistati konsensuslikult ideekavand “Kolm õde”, millel on selge ja lihtne arhitektuurne kontseptsioon ning viljandipärane punastest tellistest välisviimistlus. Hoone lõunaküljele on lisatud uus hoonemaht volikogu saali jaoks, kust avaneb ilus vaade paisjärvele. Pikk hoone on ajaloolisi kihistusi järgides mahuliselt ja funktsionaalselt liigendatud, mida rõhutab ka eri tooni telliste kasutamine fassaadil.

Tunnustamist väärrib väliruumi lahendus – majaesine ohtlik ristmik on hoonest kaugemale viidud, mis tekitab vallamaja ette meeldiva suurusega jalakäijate ala koos ringpingi ja haljastusega. Ruumiprogrammi osas järgib ideekavand “Kolm õde” nõutud töökohtade jaotust kõige täpsemalt. Nutikalt on lahendatud koridoride laiendamine ja positiivne on valguse toomine teise korruse koridori läbi katuseakende, kuid valguskaevud on kaldkatuse tõttu väga sügavad ja ei pruugi piisavalt loomulikku valgust pakkuda.

Hoone üldmulje on siiski kinnine, eriti paisjärve poolisel küljel, mis võiks olla järvele rohkem avatud. Töö puuduseks on ühepoolse kaldkatuse lisamisega tekkiv kõrge katusealune ruum / pööning, mida on pindalalt palju, kuid millel puudub kasutusfunktsioon. Samuti juurde lisatud mahu alla jääv ca 150m² suurune varjualune on lõppkasutajale mittevajalik. Samal ajal on ka töös mõned puudujäägid ruumiprogrammis - puuduvad sotsiaaltöö, IT tarvikute ladu ja serveriruum.

Sissepääs ei ole esinduslik ega piisavalt eristuv. Lahendamata on päikese kaitse suurtel klaaspindadel.

III PREMIA - “Wieratz”

III preemia otsustas žürii lihthälteenamusega (6 poolt ja 1 vastu) anda ideekavandile “Wieratz”. See on ideevõistluse ainus töö, mis suhtleb aktiivselt pargipoolse küljega ning avab vallamaja järve poole. Järve poole lisatud uus maht on efektne, kuid oleks võinud kaaluda mõne üldkasutatava ruumi avamist järve suunas, sest saali kasutatakse pigem harva. Järve poole on paigutatud ka terrass, kuid saalimaht varjab selle eest päikese. Arhitektuurne lahendus on selge ideeta ja jätab pigem üledisainitud mulje. Lahendus ei arvesta olemasolevat konteksti. Plaanilahendus ei paku uut kvaliteeti, säilinud on kitsa koridoriga rõhuv kabinetide süsteem. Vähe avatust ja mitmekesisust. Sotsiaaltöötajad on paigutatud avatud ruumi, kuigi just nemad vajavad töö spetsiifikat (isikuandmete kaitse) arvestades suuremat eraldatust. Mõned tökohad on puudu.

ERGUTUSPREEMIA - “Kummardus”

Selge kontseptsiooniga ideekavand, mis võtab eesmärgiks taastada hoone Valve Pormeistri projekteeritud välimus, lisades uue hooneosa maa-aluse korrusena hoone vertikaalsele liikumisteljele. Hoone autorite seisukohast rikub selline lähenemine kõige vähem hoone välist

ilmet, kuid samal ajal lõhub uus hooneosa mõisaaegse tsentraaltelje, mida senised rekonstrueerimised on säilitanud. Hoone algse ilme taastamise ettepanek mõjub pigem kopeerimise kui kummardusena.

Väliruumiga ei ole tegeletud.

Sisestruktuuri säilitamisega säilivad ka hoone ruumijaotuse miinused, endiselt domineerivad hoones pimedad koridorid ja kitsad kabinetid. Uues tiivas projekteeritud tööruumide maa alla viimine on küsitav ja kulukas. Osa ruumiprogrammis soovitud ruume on puudu.